

Beszámoló a 20. Nemzetközi Építészkongresszusról

Az egyetemünk részére felajánlott belépők egyikét megkaptam a Kapy Jenő Szakkollégium tagjaként, a 2023. 03.10-11-én megrendezett Nemzetközi Építészkongresszusra. Ezúton köszönetképp írok néhány sort a rendezvényről. A beszámolót azoknak ajánlom, akik esetleg még nem tudják, hogy miért érdemes ilyen eseményekre eljárni, hátha kedvet kapnak a következőhöz.

A szervezők több világhírű építész meghívásával készültek a Magyar Építőművészek Szövetségének 120 éve történt megalapításának megünnepléseként.

A köszöntők után a rendezvényt **Moravánszky Ákos** professzor úr előadása nyitotta a magyar építészek elmúlt 120 évéről, de mivel több órában vagy akár napban is csak felületesen tudta volna bemutatni a témát, így csak felvillantani tudott európai szinten is jelentős magyar építészeket, alkotásokat. Azt mindenesetre sikerült átadnia, hogy nem véletlenül oktatott építészetelméletet a zürichi műszaki egyetemen (ETH Zürich) amely az építészeti képzést is folytató egyetemek között a világon az egyik legjelentősebb. Az általa bemutatott tervezőket, könyveket ajánlott tanulmányozni azoknak, akik a XX. századi építészet magyar vonatkozásaival képbe akarnak kerülni. Én ezt azért tartom fontosnak, mert az elmúlt 120 évet tartom az első olyan időszaknak, ahol a házépítés, az épített környezet a tömegek számára is eljut a népi építészet felől a szakmai alapokon nyugvó építészet irányába.

Az utána következő előadó volt számomra a konferencia legfelkészültebbje. **Níall McLaughlin** több projektjét mutatta be, ami közös volt bennük, hogy a részletekbe menő, alapos előkészítést mutatta meg. Egyértelmű volt, hogy a sikeres alkotások nem pusztán egyetlen pauszra skiccelt rajz alapján születnek, hanem sok tíz óra kutatásból, a helyszínnel történő ismerkedéssel, történeti anyagok kereséséből és az ezekből kapott impressziókból jönnek azok a gondolatok, amik eredményképp a pályázatokon az ő munkáit választják a megrendelők. Remek volt látni, ahogy tradicionális brit környezetbe illeszkedő kortárs épületeket alkot az irodája. A benyomásom mindenképpen az volt, hogy a szorgalom és a befektetett munka a legfontosabb tényező, ha egy jó épületet szeretnénk.

Bernard Tschumi csak online tudta megtartani az előadását, emiatt sajnós nem vehette fel a versenyt a személyesen jelenlevőkkel, azonban fontos tanítást kaptunk tőle, miszerint egy tervezési program körülményeinek figyelembevétele során nem csak egy építményt kell vizsgálni, hanem társadalmi és környezeti összefüggéseket is. Az ő esetében is megfigyelhető volt például a nagy múzeumok, vagy oktatási intézmények tervezése során összeállított kritériumok és előtanulmányok sokasága, amelyek a munkái alapjául szolgálnak.

Alison Brooks üdítő színt adott a rendezvénynek, én fontosnak gondolom, hogy minél több nő vegyen részt nagy projektek tervezésében, így nagyon örültem annak, hogy a jellemzően férfiak által reprezentált építész szakmában mennyire más látásmóddal rendelkezik, a sokszor ridegnek tartott kortárs épületeket is barátságossá tudja formálni úgy, hogy az összkép mértékadó marad.

Yui és Takaharu Tezuka japán építész házaspár több megépült oktatási intézményüket mutatták be, egyben velük kezdődött a ráhangolódásunk a távol keleti építészetre. Érdekes volt látni, hogy mennyire másképp gondolkodnak a gyerekekről, hogy a szigorúan szabályozott országban mégsem tanítani meg szabályozni akarják az ovisokat, hanem lehetőséget adni, hogy azzal foglalkozzanak, amit leginkább szeretnének. Hogy nem rettegnek, ha vizes lesz a gyerek. („Ha vizes lesz, majd ruhát cserél”) Érdekes volt ezt a lazaságot látni pont keletről, ahonnan nem vártam volna. Emellett komoly,

elmélyült munkákat is végez, például bemutatott kápolnájához hosszú hónapokig kézzel festette a burkolati mintát.

Botond Bognár az Egyesült Államokból érkezett egyetemi professzor, évtizedek óta tanulmányozza a japán és távol-keleti építészeket, sok példával illusztrálta a posztmodern és a kortárs japán stílust. Közös volt szinte minden projektben a tradíciók tisztelete, a hagyományos formák, anyagok, szakmai mesterfogások például a faragás és kertművészet megjelenése.

A rendezvény zárására időzítették **Kengo Kuma** előadását, aki nyilván egy jelentős csapattal dolgozik ugyan, de óriási mennyiségű és fantasztikusan magas minőségű épületét mutatta meg. Talán a nézőközönség aggódott, amikor Botond Bognár már több épületét bemutatta, de bőven maradt még látnivaló. Nemzetközi szinten is „sztárepítésznek” számít, ennek ellenére semmilyen sztárságot nem érezhettünk rajta, visszafogott, de közvetlen volt. Örömteli, hogy a hagyományok megőrzésével együtt sok fát használ, amelyről újra és újra bebizonyosodik, hogy remek építőanyag. Portlandben 2017-ben létrehozott japánkertje kitűnő példa munkásságára és szemléletére. Építésként nem akart kitűnni egy túlzó méretű látogatóközponttal, hiszen a kert miatt van az épület és nem fordítva. Harmonikus anyaghasználat és dimenziók jellemzik ezt az épületét is.

Úgy vélem a konferencia résztvevői jelentős értékkel gazdagodhattak, senkiben nem maradhatott hiányérzet. Mi a tanulság? Számomra az, hogy fejleszteni kell a nemzetközi kapcsolatokat. A külföldi előadók örömmel válaszoltak kérdéseinkre, nyitottak, segítőkészek voltak, amikor elmondtuk, hogy építész hallgatók vagyunk. Minden előadás után megerősödött a gondolat, hogy mennyi új impulzust adhat más kultúrák tervezőivel megismerkedni, tanulni tőlük és érdemes minden erre adódó lehetőséget kihasználni. Ezt kívánom mindenkinek, hiszen tanulni jó és általa többek leszünk!

2023.03.27, Gergely Gábor & Nemoda Ferenc